

เวียดนามกับการเปิดเสรีด้านการเงินและการธนาคาร

การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ลำดับที่ 150 อย่างเป็นทางการของเวียดนาม เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2550 ทำให้เวียดนามต้องปฏิบัติตามพันธสัญญาที่ให้ไว้กับ WTO ทั้งในด้านการเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับกรอบกติกาสากล ล่าสุดเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2550 เวียดนามได้เริ่มปฏิบัติตามหนึ่งในพันธสัญญาที่ให้ไว้กับ WTO นั่นคือ การเปิดเสรีด้านการเงินและการธนาคาร ซึ่งจะเกื้อหนุนให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติและบริษัทต่างชาติที่มีธนาคารสามารถเข้าไปตั้ง ร่วมทุน และดำเนินธุรกิจด้านการเงินและการธนาคารในเวียดนามได้มากขึ้น ตลอดจนทำให้การแข่งขันด้านการเงินและการธนาคารในเวียดนามเป็นไปอย่างเสรี นับเป็นอีกหนึ่งก้าวสำคัญของเวียดนามในการปฏิรูประบบการเงินและการธนาคารอย่างจริงจัง

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทางการเวียดนามได้ออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการก่อตั้งและขยายสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ รวมทั้งการถือหุ้นในธนาคารท้องถิ่นของเวียดนาม ซึ่งมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

- ภายใต้พันธสัญญาที่ให้ไว้กับ WTO ทางการเวียดนามอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติเข้ามาลงทุนในเวียดนามได้ 100% (Wholly Foreign-owned Banks) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 โดยจะได้รับ การปฏิบัติจากรัฐบาลเวียดนามเช่นเดียวกับธนาคารท้องถิ่นของเวียดนาม รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ ด้านการธนาคารได้อย่างเต็มรูปแบบเทียบเท่าธนาคารท้องถิ่นของเวียดนาม

- ทางการเวียดนามอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติจัดตั้งสถานประกอบการรูปแบบต่าง ๆ ในเวียดนามได้ อาทิ สำนักงานตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ (Foreign Bank's Representative Offices) สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ (Foreign Bank's Branches) รวมถึงการจัดตั้งธนาคารร่วมทุน (Joint-Venture Banks) ระหว่างธนาคารพาณิชย์ต่างชาติกับธนาคารท้องถิ่นของเวียดนาม โดยธนาคารพาณิชย์ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนของธนาคารท้องถิ่นดังกล่าว

- ทางการเวียดนามอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งในเวียดนามสามารถปรับโครงสร้างการถือหุ้น และการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเพิ่มทุนจดทะเบียน ซึ่งรวมถึงการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติขยายเขตแดนการถือหุ้นในธนาคารท้องถิ่น โดยธนาคารพาณิชย์ต่างชาติสามารถถือหุ้นในธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามประเภท Joint-Stock Banks ได้รายละเอียดไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน (แต่สัดส่วนการถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทั้งหมดรวมกันต้องไม่เกินร้อยละ 30) อย่างไรก็ตาม เป็นที่คาดว่าทางการเวียดนามจะทยอยปรับเพิ่มเขตแดนการถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติแต่ละรายในธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามเป็นร้อยละ 20-30 ในอนาคต

ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่จะเข้าไปตั้งในเวียดนามต้องมีสินทรัพย์ขั้นต่ำ (Minimum Assets) รวมไม่น้อยกว่า 1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และหากต้องการขยายสาขาเพิ่ม ธนาคารแม่ต้องมีสินทรัพย์มากกว่า 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินทุนจดทะเบียนของแต่ละสาขาต้องไม่ต่ำกว่า 15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ทางการเวียดนามยังขยายเขตแดนการถือหุ้นในธนาคารท้องถิ่นของบริษัทต่างชาติที่มีธนาคารแต่ละราย โดยอนุญาตให้สามารถถือหุ้นธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามได้ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15

ซึ่งจะต้องถือหุ้นเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี แต่ยังคงจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทต่างชาติในธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามรวมกันไม่เกินร้อยละ 30 เท่าเดิม อย่างไรก็ตาม ธนาคารท้องถิ่นของเวียดนามที่ต้องการจำหน่ายหุ้นให้กับบริษัทต่างชาติต้องเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ถือหุ้นในธนาคารท้องถิ่นของเวียดนาม ได้แก่ Australia and New Zealand Banking Group Limited (ออสเตรเลีย) Standard Chartered Bank (สหราชอาณาจักร) Hong Kong and Shanghai Banking Corporation Limited (สหราชอาณาจักร) Oversea-Chinese Banking Corporation (สิงคโปร์) BNP Paribas (ฝรั่งเศส) และ United Overseas Bank (สิงคโปร์) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีธนาคารพาณิชย์ต่างชาติอีกหลายแห่งที่กำลังยื่นขอใบอนุญาตดำเนินธุรกิจธนาคารในเวียดนาม ทั้งนี้ การที่หลายประเทศให้ความสนใจอย่างมากกับการเปิดเสรีด้านการเงินและการธนาคารของเวียดนามหลังจากเวียดนามเข้าเป็นสมาชิก WTO เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของเอเชีย อีกทั้งมีแรงงานจำนวนมาก ขณะที่ประชากรมีกำลังซื้อสูงขึ้นเป็นลำดับ ทำให้เล็งเห็นถึงโอกาสและศักยภาพในการขยายธุรกิจด้านการเงินและการธนาคารเข้าไปในเวียดนาม

ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฝ่ายวิชาการ

เมษายน 2550